

Schoolondersteuningsprofiel CBS De Ark 'Passend Onderwijs. In hoeveel maten is dat verkrijgbaar?'

Update SOP versie maart 2018 (behorende bij het School Ondersteuningsprofiel hoofdstuk 4.2)

4.2.1 Leren en ontwikkeling & werkhouding

Basisondersteuning

Bestaat uit:

- Wij hanteren een duidelijk systeem voor begeleid zelfstandig werken.
- Kinderen leren hoe zij moeten leren door het bewust aanleren van leerstrategieën, zoals oriënteren, kiezen, plannen, evalueren, routing, samenwerken, registreren en corrigeren.
- Afstemming in de basisinstructie vindt op drie niveaus plaats: de basisgroep, de instructieonafhankelijke groep en de instructiegevoelige groep.
- Voor de instructieonafhankelijke leerlingen die naast de basisaanpak nog extra aanbod of verdieping/verbreding nodig hebben, heeft De Ark een plusbeleid opgesteld met een bijbehorende aanpak. Op verenigingsniveau bieden wij nog een aparte dienst aan voor begaafde leerlingen (De Raketklas).
- Wij werken volgens opbrengstgericht en passend onderwijzen. We baseren ons hierbij op de denk- en werkwijzen die zijn beschreven door Gijzen (2012), Van Hasselt (2011) en Struiksma (2012). De toetssteen van dit gedachtegoed is dat het onderwijs voor een leerkracht behapbaar moet zijn. Hieruit komen zes uitgangspunten naar voren:
 1. De kern van ons onderwijs wordt gevormd door de gedachte dat **elke leerling uniek is, maar dat betekent niet dat elke leerling ook een eigen leerprogramma krijgt**. We groeperen leerlingen op basis van overeenkomstige kenmerken en behoeften. Dat doen we om twee redenen: enerzijds is leren een sociaal proces, anderzijds weten we dat té geïndividualiseerd onderwijs een negatieve invloed heeft op de leer- en sociale opbrengsten.
 2. We redeneren vanuit het **einde terug naar het begin**. Dit wil zeggen dat we voor onze schoolpopulatie hebben bepaald wat we daarmee willen bereiken. Het eindpunt is dan ook het startpunt voor de inrichting van ons onderwijsprogramma. Dit denken geldt ook op groepsniveau: we kijken eerst naar wat we willen bereiken en bepalen dan de passende aanpak om dat te gaan bereiken.
 3. De **middenmoot** is het ankerpunt van de inrichting van ons onderwijsprogramma. Dat is dan ook de kern van ons onderwijscontinuüm. We noemen dit een continuüm omdat het bestaat uit tenminste drie zorgvuldig samengestelde onderwijsaanpakken die op elkaar aansluiten: basis, talent en intensief. Soms is er nog een zeer intensieve aanpak. De drieslag in het aanbod komt tegemoet aan de kenmerken en onderwijsbehoeften van het merendeel van de leerlingen in de school.
 4. We werken zoveel mogelijk vanuit het model van **convergente differentiatie**. Dit betekent dat we met de hele groep leerlingen telkens aan één set doelen werken. Om die te bereiken is er variatie in de aanpak. Convergente differentiatie biedt de meeste kansen op hoge opbrengsten, juist voor zwakke leerlingen. Daarnaast biedt het de mogelijkheid om de groep als totaliteit aan te spreken, zodat leerlingen ook van elkaar kunnen leren, sociaal en inhoudelijk. Alleen als het echt niet anders kan, gaan we over op **divergente differentiatie**: leerlingen mogen dan langer over dezelfde stof doen.

5. We **redeneren van de school naar de groep naar de leerling**. Het onderwijscontinuüm is passend voor onze schoolbevolking. Daarna passen we het onderwijscontinuüm nog verder aan op de groep. En tenslotte kijken we naar de leerling: moeten we het onderwijs voor hem nog verder worden aangepast? Dit uitgangspunt betekent ook dat we telkens uitgaan van de grootste onderwijskundige gehelen. Zijn er leerlingen met dezelfde onvoldoende responsen, dan pakken we dit op groepsniveau op. Zijn er groepen met dezelfde onvoldoende responsen, dan pakken we dit op schoolniveau op.
6. Daarnaast gaan we uit van het **principe van respons op instructie**. Dit doen we op drie niveaus: school, groep en leerling. De respons bestaat uit drie delen: vaardigheidsgroei, leerstofbeheersing en gedijen. Is de respons van de schoolpopulatie, de groep of de leerling voldoende, dan gaan we door met wat we deden. We hebben dan aan de onderwijsbehoeften voldaan. Is de respons onvoldoende dan gaan we op onderzoek uit. We gaan na of we het onderwijs aan de schoolpopulatie, de groep of de individuele leerling moeten aanpassen.

Dit houdt in dat wij ons onderwijs willen afstemmen op de onderwijsbehoeften van de kinderen. Wij werken vanuit de middenmoot met onze einddoelen voor ogen. Dit houdt in dat wij onze resultaten onder de loep nemen en onze onderwijsplannen schrijven voor de vakgebieden begrijpend lezen, rekenen, spelling en technisch lezen. Hierin stellen wij schoolambitiestandaarden op. Groepen die hier buiten vallen, werken met een passende groepsaanpak. Dat wil zeggen dat zij in de basis of intensiveren of verrijken op een vakgebied.

- Leerkrachten brengen de onderwijsbehoeften van alle leerlingen in beeld middels groepsoverzichten. Die zijn het uitgangspunt voor de leerlingbespreking, die tweemaal per jaar gehouden wordt met de IB-er.
- Als school zijnde bespreken we geregeld de opbrengsten en de afspraken op de vakgebieden begrijpend lezen, rekenen, spelling en technisch lezen. Twee keer per jaar bekijkt het team de opbrengsten aan de hand van de 4 D's: Data, Duiden, Doelen, Doen. Daarnaast voert de IB-er met de leerkrachten in groepen tafelgesprekken. De uitkomsten van deze besprekingen leveren een analyserapport op van waaruit er verbeteracties op school-, en groepsniveau kunnen worden gemaakt.
- We volgen de ontwikkeling van kinderen door middel van het leerlingvolgsysteem van Parnassys.
- Het zorgteam komt elke twee weken samen om alle leerlingen goed in beeld te hebben.
- We hanteren het protocol 'leesproblemen en dyslexie' voor het signaleren van leesproblemen.

Breedteondersteuning

- Wanneer onze basisondersteuning niet toereikend is voor individuele leerlingen, dan maken wij gebruik van de externe expertise van het samenwerkingsverband en het wijkteam van de gemeente Barendrecht.
- In het Schoolondersteuningsteam (SOT) worden zorgleerlingen besproken en daar waar nodig is, wordt een arrangement ingezet.
- Soms wordt besloten om een leerling op een eigen leerlijn te laten werken. Dit gebeurt altijd na goed overleg met ouders. De haalbare einddoelen worden besproken en dit wordt vastgelegd in een OPP. Het OPP wordt jaarlijks met ouders besproken.
- Ook verwijzen we regelmatig leerlingen door naar logopedie of fysiotherapie om vanuit die discipline ondersteuning voor de randvoorwaarden aan te laten leren.
- Meer- en hoogbegaafde leerlingen in de bovenbouw kunnen gebruik maken van het pre-gymnasium.

Ambities

- Het steviger neerzetten van het Plusbeleid waarbij er instructie, begeleiding en feedback plaatsvindt naar meer- en hoogbegaafde kinderen.
- In alle groepen wordt voor 90% lesgegeven volgens het (expliciete) directe instructie model.
- In alle groepen wordt tijdens het lesgeven een beroep gedaan op de 21ste eeuwse vaardigheden.

Wat willen/kunnen we niet

Erg belangrijk is de balans in de groepen:

'Onder balans in de groep wordt vooral verstaan de ruimte die er voor de leerkracht en de leerlingen is om voor alle leerlingen in de groep een pedagogisch klimaat en een leeromgeving te bieden waarin de leerlingen zich goed kunnen ontwikkelen.'

Wanneer de balans in de groep verstoord raakt of dreigt te raken door de specifieke onderwijsbehoefte van een leerling, dan gaat groepsbelang altijd voor het individuele belang en zullen wij in samenspraak met ouders, leerkracht en het samenwerkingsverband zoeken naar een passende onderwijsplek.

4.2.2 Fysiek medisch

Fysieke en medische hulpvragen kunnen betrekking hebben op hulpvragen met het gehoor, gezicht, spraak, motorische problemen en anders (bijvoorbeeld epilepsie).

Basisondersteuning

Zolang deze kinderen voldoende respons op instructie laten zien zoals beschreven in ons onderwijsplan en de balans in de groep goed is en de aanpak voor de leerkracht behapbaar blijft, zijn er geen redenen om deze leerlingen niet mee te laten profiteren van ons onderwijsaanbod. Onze ervaring op dit gebied beperkt zich tot een enkele leerling. Alle leerkrachten zijn geschoold in bedrijfshulpverlening.

We dienen onder voorwaarden medicatie toe vanuit het 'Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen van SWV-RiBa'. Ouders ondertekenen ten alle tijden een toestemmingsverklaring.

Breedteondersteuning

Breedteondersteuning is alleen mogelijk met externe ondersteuning. Het team geeft aan dat ze leerlingen met zware fysiek-medische problemen niet kan/wil opvangen.

Ambities

Het bijhouden van een sluitend systeem met betrekking tot zorg, medicatie en allergieën nu we het ouderportaal van Parnassys hebben opengesteld.

Wat willen/kunnen we niet

zie 4.2.1

4.2.3 Sociaal-emotioneel

Basisondersteuning

- Wij werken met de methode 'Kiva' voor de sociaal emotioneel ontwikkeling bij kinderen als basisaanbod. Dit is een integrale aanpak en leert kinderen vaardigheden aan om met elkaar een fijne groep te vormen en om stevig in je schoenen te staan en voor jezelf en de ander op te komen.

- We volgen de sociaal emotionele ontwikkeling bij kinderen middels het observatiesysteem ZIEN!.
- We voeren structureel gesprekken met ouders en kinderen over de ontwikkeling en hebben korte lijnen met elkaar als dat nodig is. Samen zijn we er voor het kind!
- De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.
- De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.
- De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.
- De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.
- Het zorgteam komt elke twee weken samen om alle leerlingen goed in beeld te hebben.
- We hebben verenigingsbreed het protocol 'Toelaten, schorsen en verwijderen'.

Breedteondersteuning

Wanneer onze basisondersteuning niet toereikend is voor individuele leerlingen, dan maken wij gebruik van de externe expertise van het samenwerkingsverband en het wijkteam van de gemeente Barendrecht.

Ambities

We willen een duidelijke en richtinggevende implementatie van het observatiesysteem ZIEN!, zodat we de goede dingen goed doen.

Wat willen/kunnen we niet

zie 4.2.1

4.2.4 Thuissituatie

Bij problemen of zorgen omtrent de thuissituatie (denk aan bijvoorbeeld: onderstimulering, pedagogische verwaarlozing, huiselijk geweld, overbescherming, enz.) kent De Ark de volgende ondersteuning:

Basisondersteuning

- Wij werken aan een goede relatie met ouders, omdat wij van mening zijn dat we samen verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van het kind. Dit doen wij oa. door regelmatig in gesprek te gaan met elkaar, verwachtingen zo helder mogelijk te communiceren, informatieavonden te houden, digitale nieuwsberichten te verspreiden, enz.
- Daarnaast kennen wij de formele raden zoals MR en OR.
- We hebben een leerlingenraad die meedenkt.
- We hanteren de stappen van de meldcode huiselijk geweld.
- We hebben een vertrouwenspersoon op school die vijf dagen aanwezig is en met elke groep een activiteit heeft gedaan, zodat de kinderen weten met wat en wanneer ze hier terecht kunnen.

Breedteondersteuning

Wanneer onze basisondersteuning niet toereikend is voor individuele leerlingen, dan maken wij gebruik van de externe expertise van het samenwerkingsverband en het wijkteam van de gemeente Barendrecht.

Ambities

Het verder implementeren van het openstellen van het ouderportaal van ons leerlingvolg- en administratiesysteem ParnasSys.

Wat willen/kunnen we niet
zie 4.2.1